

Paviršiniuose jaukuose taip pat būna nemažai įvairiausių kvapniųjų medžiagų, nuo kurių labai priklauso jauko efektyvumas.

Pateikiame keletą paviršinių jaukų receptų, kuriuos rekomenduoja užsienio mėškeriotojai:

1. Paprastas pigus paviršinis jaukas. Vienam sauso mišinio kilogramui pagaminti reikia: 0,5 kg labai smulkiai sutarkuoti ir persijoto batono, 0,5 kg kukurūzų miltų, kvapniųjų prieskoninių priedų, pvz., migdolų, žemės riešutų aliejaus ar pan.

2. Labai efektyvus, tačiau brangus ir pakankamai sudėtingas jaukas. Vienam sauso mišinio kilogramui pagaminti reikia: 0,3 kg gerai iškaitinto biskvito, 0,3 kg kukurūzų miltų, 0,25 kg gerai iškaitinto tarkuoto batono, 0,1 kg smulkiai maltų ir iškaitintų sėmenų, 0,05 kg kakavos.

Be abejo, parduotuvėse galima nusipirkti ir gatavų paviršinių jaukų. Jei tai itališkas jaukas, ant jo bus užrašas „Alborella“, jei prancūziškas – „Alblettes“ arba „Friture“, ant jauko gali būti ir angliškas užrašas „Bleak“ (t.y. aukšlė). Visi šiais žodžiais pažymėti jaukai yra skirti aukšlių ir kitų vandens paviršiuje besimaitinančių žuvų žūklei.

Apskritai visi paviršiniai jaukai yra žymimi žodžiu „Surface“, o jaukai, sukeliantys didelį debesėlį, - „Clould“. Visi firminiai šio tipo jaukai turi gana stiprų kvapą ir juos galima maišyti su baziniais jaukais santykiu 1:1. Jei dėl finansinių sumetimų norisi padidinti bazinio jauko kiekį, tada reikia papildomai pridėti kvapų.

Paviršinius jaukus drėkinti galima dviem būdais. Pirmuoju atveju vandens įpilama labai mažai, nedidelis jauko kiekis stipriai suspaudžiamas ir užmetama. Vandens turi būti tiek, kad jaukas krisdamas nesuirėtų, tačiau atsitrenkęs į vandens paviršių tuoj pat pasklistų. Šiek tiek suvilgytas paviršinis jaukas labai greitai džiūsta, ir po kurio laiko jį reikia vėl truputį sudrėkinti bei gerai išmaišyti, nes pasidaro neįmanoma suformuoti jauko rutulį.

Antrasis būdas yra visai kitoks. Paviršinis jaukas tol drėkina, kol pasidaro kaip tyrė. Tokios tyrelės rutuliai (jei juos galima taip pavadinti) užmetami ranka, tačiau šiuo atveju žvejybos

nuotolis turi būti labai nedidelis.

Paviršiniai jaukai yra skirstomi toms žuvims, kurios maitinasi prie pat paviršiaus arba šiek tiek gilia – 0,5 – 1,5 m gylyje. Taip jaukinamos aukšlės, raudės, nedidelės kuojos ar plakiai sekliose įlankose arba netoli nendrių. Tvenkiniuose, nedideliuose ežeriukuose ar senvagėse galima suvilioti ne tik šias žuvis, bet ir karosus. Paviršinis jaukinimas pasiteisina ir karpynuose – gana neblogai vilioja nedidelius, iki trijų kilogramų, karpius, besimaitinančius negiliose vietose. Šis jaukai naudojami ir upėse, tačiau yra sunkinami, kad jauko rutulys nusileistų į dugną, nes kitaip srovė jį labai greitai nuneš ir žuvys maitinsis visai kitoje vietoje. Kadangi jauko debesėlis tekančiame vandenyje išsilaiko labai trumpą laiką ir greitai juda, jaukinti reikia nedidelėmis jauko porcijomis ir labai dažnai, kartais net keletą kartų per minutę. Upėje paviršinis jaukas paprastai sunkinamas moliu. Geriausia, kad jis būtų smulkiai sumaltas ir išdžiovintas.

Kartais paviršinis jaukas sunkinamas ir stovinčiame vandenyje. Taip daryti patartina tada, kai kuojos, raudės ar karšiai maitinasi viduriniuose sluoksniuose. Toks jaukas, tik atsitrenkęs į vandenį, suyra ne visiškai, bet skleidžiasi leisdamasis į dugną. Susidaro savotiškas jaukinimo stulpas.

Keičiant molio kiekį, paviršinis jaukas gali veikti įvairiai. Jaukas gali suirti pačiame vandens paviršiuje, leisdamasis gali sudaryti stulpą, besitęsiantį nuo vandens paviršiaus iki pat dugno, jei tik žūklės gylis nėra per didelis (ne daugiau nei 2 m).

Išsisklaidantys jaukai

Jei žuvys maitinasi prie dugno, tai ir jaukas turi būti prie dugno. Tačiau ne visada ant dugno gulintis jaukas veikia efektyviai. Jei jauko rutulys įsminga į dumblą ar pasislepia tankiame žolių kilime, tai – žuvis jis vilioja gana prastai. Todėl jei žūklės vietos dugnas minkštas, dumblėtas ar gausiai apžėlęs, patartina jaukinti vandenyje besiskleidžiančiais jaukais. Šis jaukas pagamintas iš stambesnių komponentų nei paviršiniai jaukai, nesuformuoja ir tokio tankaus debesėlio. Tokio jauko rutuliai turi suirti arba atsitrenkę į paviršių, arba leisdamiesi gilyn. Išsisklaidančių jaukų bazė taip pat pagaminta iš stambių produktų.

Į jaukus nedideliais kiekiais galima įdėti klijuojamųjų arba kvapniųjų medžiagų. Neblogai, jei š juos pridedama produktų, kurie vandenyje neskęsta arba lėtai kyla į vandens paviršių.

Šiais jaukais jaukinama stovinčiuose ir labai lėtai tekančiuose vandenyse. Jie tinka lynams, nedideliems karšiams, kuojoms ir kitoms besimaitinančioms dumblėtose didelio ežero įlankose ar prie gausiai žolėmis apaugusių skardžių žuvims jaukinti. Taip pat galima jaukinti karosus ar karpius, gyvenančius tvenkiniuose, durpių karjero ežerėliuose. Stipresnėje srovėje tokie jaukai nenaudojami, nes srovė juos nuneša jauko rutuliui dar nespėjus nusileisti ant dugno.

Užsienio meškeriotojai išsisklaidantį jauką siūlo gaminti taip:

Vienam sauso mišinio kilogramui reikia 0,3 kg nemaltų avižinių dribsnių, 0,3 kg rupiai tarkuoto batono, 0,2 kg sutrintų bekvapių kukurūzų traškučių, 0,1 kg kukurūzų miltų, 0,05 kg sėlenų, 0,05 kg kokoso drožlių, kvapniųjų priedų.